

SCHRIJFCARROUSEL®

Alineavrijheid

Deelnemers maken terloops hun eigen quiz

Doel

Deelnemers maken in tweetallen een alinea geschikt voor een specifiek medium. Daarna lezen ze allemaal hun tekst voor. De andere deelnemers raden: welk tijdschrift hebben de auteurs op het oog?

Benodigheden

- Een tekst om mee te werken (Let op: je moet de tekst van tevoren bewerken. Deelnemers moeten weten met welke alinea ze aan de slag gaan. Je kunt prima een tekst van een van de deelnemers gebruiken).
- Pen en papier
- Minimaal 8 deelnemers
- Iets van een flip-over of een scherm

Duur

45 minuten

De carrousel

De vraag

Begin met een vraag.

- 'Waarom wil je alinea's op verschillende manieren kunnen schrijven?'
- 'Wat is het verschil tussen kernzin en alineaondersteuning?'
- 'Op hoeveel manieren kun je een alinea eigenlijk schrijven?'

Het is niet de bedoeling te discussiëren over de vraag. Het is de bedoeling dat je met de vraag deelnemers vast aan het denken zet. Na afloop van Alineavrijheid ga je pas in gesprek over de vraag.

Instructie

Straks lees je een tekst. Het gaat om één alinea. Met elkaar stellen we vast wat de kernzin van die alinea is. Die kernzin blijft gelijk. Maar de rest van de alinea verandert. Je kiest namelijk in tweetallen een tijdschrift en je gaat de alinea zo herschrijven dat hij past bij dat tijdschrift. Aan het eind leest elk tweetal zijn geschreven alinea voor. De andere deelnemers raden dan voor welk tijdschrift de alinea bedoeld is.

Zo train je je taalvaardigheid en leer je vorm los te zien van de inhoud.

Lezen

Deelnemers lezen de tekst

Kernzin vaststellen

Stel plenair de kernzin vast. Schrijf de kernzin op flip-over. Benadruk dat de kernzin letterlijk in de alinea staat. De kernzin blijft hetzelfde, de rest van de alinea pas je aan.

Kiezen en herschrijven

Deelnemers werken in tweetallen.

Ze kiezen eerst een tijdschrift. Van Story tot Nature en van Panorama tot Geenstijl: elk denkbaar tijdschrift is prima.

Ze herschrijven vervolgens de alinea. De kernzin is hetzelfde. De rest van de alinea dient ter ondersteuning van de kernzin (dit is de alineaondersteuning). De alineaondersteuning herschrijft het tweetal. De alineaondersteuning mag totaal afwijken van het origineel.

Terwijl de tweetallen bezig zijn, ga je langs elk tweetal en noteer je welk tijdschrift ze op het oog hebben. Vervolgens schrijf je op flip-over alle tijdschrifttitels (de quiz iets uitdagender maken: schrijf er een paar titels bij die niet genoemd zijn)

De quiz

Elk tweetal leest zijn geschreven alinea voor. De andere deelnemers raden welk periodiek het tweetal op het oog heeft.

Bespreking

Hebben de deelnemers vrijwel alle periodieken correct geraden? Vraag dan: hoe komt het dat je kennelijk zo goed in staat bent te herkennen voor welk tijdschrift een alinea bedoeld is? Je kunt nu een lesje geven in doelgroepgericht schrijven.

Hoe komt het dat lezers een schrijfstijl herkennen:

- Woordkeus
- Zinsbouw
- Aantal verbindingswoorden
- Alineaondersteuningswijze
- Zinslengte

Hebben de deelnemers amper een periodiek correct geraden? Vraag dan hoe dat komt. Als de deelnemers de oorzaak kennen, vraag dan of ze willen leren doelgroepgericht te schrijven.

De vraag

Herhaal de vraag die je aan het begin stelde. Nu is het tijd voor een gesprek. Welk licht werpt deze quiz - Alineavrijheid - op deze vraag?